

Energiebesparing door de markt

Trekkers: Deventer

Korte omschrijving

Met een nieuw concept – het woningabonnement – willen wij huiseigenaren ondersteunen bij het investeren in de verduurzaming van de eigen woning, en hen daarbij direct ontzorgen in de financiering van de gewenste maatregelen. Bij de uitvoering gaat de markt aan kop (bouw, installatie, financiers). De gemeente faciliteert. De provincie ondersteunt. Doel is verduurzaming van woningen en het realiseren van de doelstelling voor Nieuwe Energie, tevens economische groei en werkgelegenheid.

Stand van zaken

De gemeente Deventer is initiator van deze City Deal. De ministeries EZ en BZK zijn op één lijn. De ondertekening gaat naar verwachting nog dit jaar plaatsvinden. Minister Blok van Wonen en Rijksdienst zal de City Deal tekenen. De provincie werkt mee aan de ontwikkeling van woningabonnement vanuit het programma Nieuwe Energie Overijssel, specifiek de Overijsselse aanpak voor verduurzaming van koopwoningen. Op dit moment is een aanvraag voor financiering van consortium WDW / WOAB (woningabonnement Deventer) bij Energiefonds Overijssel (EFO) in behandeling. De inzet is daarbij is om met €6mln voorfinanciering vanuit EFO ca. 600 woningen te kunnen verduurzamen.

De gemeenten Enschede, Haarlem, Ede, Zutphen en Lochem dragen aan deze City deal bij door zich te verbinden aan de verdere ontwikkeling van concepten waarbij de consument niet zelf vooraf hoeft te financieren, maar dit kan spreiden in termijnen. Dat kan ook over andere vormen gaan dan het in de City deal omschreven woningabonnement.

Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt Trekker: Hengelo

Korte omschrijving

Het stedelijk netwerk in Twente heeft een majeure opgave: mensen aan het werk krijgen en houden. Wij maken werk van het bestrijden van uitval uit het onderwijs, een betere aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en de aansluiting van de onderkant van de arbeidsmarkt op de bovenkant. Om deze aanpak te versnellen willen we onder meer de samenwerking tussen overheden, ondernemers en onderwijs verbeteren en experimenteren met slimme verdeling van taken en middelen.

Stand van zaken

Provincie werkt hier aan via de Human Capital Agenda. Hengelo en Enschede zijn betrokken bij een mogelijk landelijke City Deal toegespitst op voortijdig schoolverlaters en jongeren in een kwetsbare positie e.e.a. in samenwerking met G32, SZW en OCW

Vijf aandachtspunten:

1. Levensloopbenadering: verzachten leeftijdsgrenzen;
2. Uitval bij overgang Jeugd-GGZ naar volwassenen GGZ;
3. Bijstand voor 21-minners zonder netwerk;
4. Consequenties toeslagensysteem versus directe financiering;
5. Jongerenhuisvesting en belemmeringen.

Werkconferentie

Twee keer per jaar, in het voor- en in het najaar, organiseert het Europese stedennetwerk Eurocities het Social Affairs Forum. Netwerkstad Twente is lid van dit forum. Elk Social Affairs Forum heeft een overkoepelend thema die in de presentaties, discussies en projectbezoeken terugkomt. Voor het SAF in Twente (najaar 2017) willen we het actuele thema 'aansluiting onderwijs met de arbeidsmarkt' bij Eurocities voorleggen. Het forum biedt de mogelijkheid om kennis en ervaring in sociale projecten te delen. Het organiseren van een forum heeft als voornaamste voordeel dat binnen het centrale thema meerdere onderwerpen meegenomen kunnen worden. We willen bij dit forum de onderwerpen onderwijs, arbeidsmarkt en sociaal ondernemen aan de orde laten komen.

Sociaal arrangement: De Inclusieve Stad

Trekker: Enschede

Omschrijving

In de City Deal 'Inclusieve Stad' werken de gemeenten Eindhoven, Enschede, Leeuwarden, Utrecht en Zaanstad samen met het Rijk aan innovatieve, baanbrekende aanpakken in het sociaal domein. Dit gebeurt in de periode maart 2016 t/m juni 2017. De City Deal richt zich op de groep meest kwetsbare inwoners voor wie meedoen niet vanzelf gaat en die daar ondersteuning bij nodig heeft. Specifiek gaat het om het verbeteren van de ondersteuning van inwoners die op meerdere terreinen hulp nodig hebben en gebaat zijn bij een integrale aanpak, zodat er in de stad geen tweedeling ontstaat in een groep met wie het goed gaat en een groep die niet mee kan. Iedereen mogelijkheden bieden mee te doen, dat is de inzet van de Inclusieve Stad.

Stand van zaken

De vijf gemeenten en het Rijk willen met deze City Deal:

1. Leefwereld als bron van innovatie:
Praktijkonderzoek in vijf steden door het analyseren van casussen en het ontwikkelen van alternatieve arrangementen samen met het betreffende huishouden.
2. Herontwerp van interventies:
Op basis van het praktijkonderzoek onvolkomenheden, botsende logica's en knelpunten signaleren bij gemeenten en (uitvoerende) instanties. Vervolgens experimenteren met alternatieve arrangementen en op basis van de bevindingen voorstellen doen voor vernieuwing van de ondersteuningssystemen.
3. Input voor professionaliseringsprogramma's:
Formuleren van aanbevelingen ten aanzien van de rol van professionals. Ruimte voor sociaal werkers om te doen wat nodig is (maatwerkarrangementen) en versterken van de hiervoor noodzakelijke competenties.
4. Kostenbewustzijn verhogen:
Stimuleren van het denken en handelen van professionals in termen van maatschappelijke meerwaarde en financieel rendement.

Om tot de gestelde doelen te komen, worden experimenten in een 'inclusieve wijk' uitgevoerd om de beleidstheorie te toetsen. In Enschede is er voor gekozen de wijk Pathmos/Stadsveld als inclusieve wijk aan te wijzen. De wijk Pathmos/Stadsveld is representatief voor de gemeente Enschede voor wat betreft het aantal uitkeringen, gebruik van voorzieningen en de caseload van het wijkteam. De interactie tussen betrokkenen, de ontwikkeling van het wijkteam alsmede het netwerk in de wijk, maakt deze wijk geschikt voor deze spannende ontwikkeling. Samen met de professionals in het wijkteam en betrokken partners gaan we aan de slag om te kijken hoe we de werkwijze van het wijkteam kunnen optimaliseren.

Pact arbeidsmarkt over de grens Trekker: Enschede

Korte omschrijving

De werkloosheidscijfers in het Nederlandse grensgebied zijn aanzienlijk hoger dan aan de andere kant van de grens in Duitsland. In Duitsland staan veel vacatures open, maar er blijken belangrijke hindernissen te zijn bij het bemiddelen van Nederlandse werkzoekenden naar deze vacatures. EUREGIO heeft initiatief genomen voor een grensoverschrijdend Pact Arbeidsmarkt over de Grens. EUREGIO heeft partijen uitgedaagd om een bijdrage te formuleren aan het creëren van een goed functionerende grensoverschrijdende economie en arbeidsmarkt. Enschede levert hieraan een bijdrage door concrete acties op de terreinen 'leren, werken, investeren'. Dit gebeurt in samenwerking met partners in Twente en in het grensgebied met Duitsland. Eén van de instrumenten die worden ingezet is het sectorplan Twente Werkt. Hierin is ook een ambitie opgenomen met betrekking tot bemiddelingen van 300 Nederlandse werkenden en werkzoekenden naar Duitse bedrijven. Ook wordt bijgedragen aan het opheffen van belemmeringen voor grensoverschrijdende economie en arbeidsmarkt. We willen de hindernissen aanpakken door samen te werken met stakeholders in het EUREGIO-gebied en het Actieteam GEA (grensoverschrijdende economie en arbeidsmarkt)

Stand van zaken

Het project kent een 'hands on-aanpak'. Door gewoon aan de slag te gaan met de bemiddeling van werkenden en werkzoekenden naar Duitse vacatures en creatieve oplossingen te bedenken voor de problemen die je daarbij tegenkomt is al veel mogelijk. Enschede heeft in 2016 reeds 100 plaatsingen kunnen realiseren en in de aanloopjaren 2014/2015 nog eens 100. Daarnaast zijn acquisities gerealiseerd van Duitse bedrijven die zich hebben gevestigd in de binnenstad. Ook zijn gesprekken gevoerd met schoolbesturen over het opnemen van Duitse taal en cultuur in het onderwijsprogramma. Via regionaal portefeuilleoverleg, de EUREGIO-commissie Economie en Arbeidsmarkt en MONT worden ervaringen met de aanpak gedeeld.

Het Actieteam GEA levert eind dit jaar haar eindrapport op. Dit rapport bevat aanbevelingen voor het opheffen van belemmeringen op het gebied van grensoverschrijdende economie en arbeidsmarkt en benoemt de partij(en) die voor de oplossing moeten zorgdragen. De thema's waarop aanbevelingen worden gedaan zijn: informatievoorziening voor grensarbeiders en ondernemers, arbeidsbemiddeling, onderwijs (taal en cultuur, diploma erkenning) en bereikbaarheid. Wethouder Patrick Welman van Enschede maakt onderdeel uit van het actieteam. De vergaderingen worden voorbereid in contact met o.a. EUREGIO, gemeente Hengelo en provincie Overijssel. Provincie Overijssel is o.a. betrokken via de Human Capital Agenda, het sectorplan Twente Werkt en via de Duitsland Strategie.

Stedelijke transformatie: Kansen voor Binnensteden **Trekkers: Almelo, Hengelo, Enschede, Deventer en Zwolle**

Korte omschrijving

Met deze project willen we bijdragen aan de transformatie van de vijf binnensteden als de belangrijkste woon-, werk- en leefruimte van de stad. Er is behoefte aan vernieuwing in de aanpak en de inzet van middelen en instrumenten. Elke stad kiest een eigen accent in de transformatie.

Stand van zaken

Om het initiatief uit te werken zijn verbindingen gelegd met het provinciale programma 'de stadsbeweging' en de pilot Spontane Binnenstad van de Netwerkstad Twente. Onder andere Almelo en Hengelo werken concrete voorstellen uit. Hengelo werkt nu aan een voorstel om de leegstand te helpen bestrijden met acquisitie, profiel van Hengelo, bidbook en versnellen van vastgoedtransformatie.

Almelo heeft een projectidee opgesteld gericht op het opstellen van een profiel voor de binnenstad. Waarbij ook gekeken wordt naar nieuwe functies voor de binnenstad die bijvoorbeeld minder afhankelijk zijn van economische concurrentiekracht, maar meer uitgaan van toegevoegde waarde voor de samenleving. Provinciale Staten hebben via het voorstel 'De Stadsbeweging' middelen beschikbaar gesteld voor het verspreiden van kennis over leegstand, het verbinden van partijen en het faciliteren van nieuwe experimenten en initiatieven. De gemeente Enschede en Almelo nemen deel aan een onderzoeksprogramma van Platform 31 (Concept- binnenstad) om nieuwe concepten voor de binnenstad te ontwikkelen. De uitkomsten worden gedeeld met de andere steden en vertaald naar kansrijke initiatieven.

De Steden gaan in het kader van de Stadsbeweging in Stadscafé's-XL hun vragen, kennis en ervaringen delen.

Klimaatadaptatie

Trekker: Zwolle

Korte omschrijving

Toekomstbestendige steden zetten in op klimaatadaptatie. Dit is nodig om de gevolgen van de klimaatverandering aan te kunnen (vooral wateroverlast, droogte, hitte etc.). Door klimaatadaptatie door te voeren in de haarvaten van de steden wordt een maatschappelijk probleem aangepakt en ontstaat een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor zowel bedrijven als inwoners. Daarnaast biedt het de kans op de positieve effecten van klimaatverandering voor de Nederlandse steden te verzilveren.

Stand van zaken

Op 9 maart 2016 is deze landelijke citydeal in Zwolle bekrachtigd. Na dit moment is verder gewerkt aan een werkplan voor de vier jaren. Daarnaast hebben een aantal partijen zich aangesloten bij de citydeal. Ook de provincie Overijssel heeft zich aangesloten, via het programma IJsselvechtdelta. Op 1 september van dit jaar hebben alle partijen zich achter het uitgewerkt werkplan geschaard. Het werkplan bestaat uit zeven thema's die de kern vormen van het programma voor de periode 2016-2017 en zijn uitgewerkt in een projectplan. Het gaat om de thema's: Meerlaagsveiligheid, Klimaat robuuste gebiedsontwikkeling, Nature Based Solutions, Klimaatbestendig historisch erfgoed, competentie ontwikkeling, maatschappelijke initiatieven, internationaal ondernemerschap.

Ter uitvoering van de projectplannen is een netwerkorganisatie in het leven geroepen. Binnen het thema Internationaal ondernemerschap wordt ook nagedacht over de vraag hoe aangesloten kan worden op de Urban Agenda en de daarbij behorende partnerships.

Daarnaast wordt er binnen Overijssel ook in gezamenlijkheid gewerkt aan twee Living Labs (IJsselvechtdelta en Twente), op initiatief van het ministerie van I&M. Deze loopt tot eind 2017.

Stad aan de IJssel – ontwikkeling economische bedrijvigheid

Trekker: Deventer

Korte omschrijving

De Stadsentree van Deventer ontwikkelt zich tot een duurzaam werklandschap met als speerpunten: Transformatie (experience), Cleantech regio development, ontwikkeling Havengebied, Zelfbeheer (parkmanagement), proeftuin wet en regelgeving. Maar ook de nieuwe vorm van marketing van de stad via Deventer 2.18. evenals de ontwikkeling tot Smart city, Smart factories (Nieuwe Hanze). In alle gevallen gaan bedrijven voorop bij de ontwikkelingen.

Stand van zaken

Op één onderdeel (Akzo-locatie) is een samenwerking ontstaan. Er is in juni een intentieverklaring getekend door Akzo, Provincie en gemeente Deventer voor het opzetten van Deventer Open Innovatiecentrum (werktitel). Dit moet een internationale broedplaats worden voor open innovatie in de chemie en technologie. Er is een Kwartiermaker aangesteld om de businesscase te concretiseren. Een tiental bedrijven is geïnteresseerd en oriënteert zich om zich op de site te vestigen, danwel met Akzo op de site samen te werken. Daarnaast wordt gewerkt aan het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst. Het streven is om het DOIC op 1 januari 2017 te openen.

Voor de bredere ontwikkeling rond CleanTech, circulaire economie en energietransitie werkt de regio (WGR, strategische board, gemeenten) aan het opstellen van een landelijke City Deal. Hierover moet nog besluitvorming plaatsvinden en nog besloten worden wie hier deel aan nemen.

Stedelijke veiligheid

Trekker: Enschede

Korte omschrijving

We willen een meer samenhangende en innovatieve aanpak van complexe stedelijke veiligheidsuitdagingen realiseren, met als doel het behalen van maatschappelijk (veiligheid voor burgers en bedrijven) en economisch rendement (werkgelegenheid veiligheidssector).

Stand van zaken

Landelijke Citydeal is in april getekend door Enschede en afgelopen zomer door het kabinet. Drie stedelijke regio's, bedrijven en kennisinstellingen gaan samenwerken om de digitale veiligheid te versterken. Een veiliger leef- en werkomgeving door innovaties en meer omzet voor bedrijven in de veiligheidssector zijn daarbij de inzet.

In Enschede en de regio Twente is, in de nasleep van incidenten en grote evenementen, vanuit de veiligheidsregio het veiligheidscluster Twente Safety and Security (TS&S) ontstaan. TS&S richt zich op vele aspecten op het terrein van safety en security. Twente wil bovendien testregio zijn voor drones op vliegveld Twenthe. De steden hebben zich in de citydeal verplicht tot het opzetten van een aantal specifieke proeftuinen gekoppeld aan het thema stedelijke veiligheid. Voor Enschede gaat het om de proeftuinen 'verwarde personen' en 'veilig wonen voor minder redzamen'.

Als eerste stap maken de samenwerkingspartners in deze citydeal een werkreis langs alle deelnemende steden om de voortgang van de afgesproken proeftuinen te bespreken en de wijze waarop deze proeftuinen kunnen bijdragen aan het realiseren van de doelen van de citydeal.

Stedelijke bereikbaarheid: Last and first mile

Trekker: Zwolle

Korte omschrijving

De fiets staat symbool voor gezonde en leefbare steden, leidt tot innovatie en meer mobiliteit. Deze city deal is bedoeld om de bijdrage van de fiets aan vitale steden tastbaar te maken.

Stand van zaken

De citydeal Fiets wordt getrokken door de stad Groningen. Zwolle is hierbij betrokken, mede vanwege het feit dat Zwolle trekker is van de nationale fietsagenda 'Tour de Force'. Bekeken wordt in hoeverre de citydeal, de fietsagenda en het Koersdocument Fiets Overijssel aan elkaar verbonden kunnen worden.

Overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven gaan zich de komende jaren samen inzetten om de mogelijkheden van de fiets nog beter te benutten. Speerpunten zijn onder andere de inrichting van binnensteden, de fiets in het voor- en natransport, regionale routes, gezondheid, en de inzet van nieuwe technologieën. Dat is de aanleiding voor het opstellen van een nationale Agenda Fiets, een gezamenlijk initiatief van VNG, IPO, de vervoerregio's (van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de stadsregio Amsterdam), Unie van Waterschappen en Rijk.

Groene daken

Trekker: Enschede

Op 14 april tekende minister Kamp van Economische Zaken vijf nieuwe Green Deals. Met de Green Deals maakt de rijksoverheid afspraken met het bedrijfsleven, gemeenten en waterschappen om een groene economie te stimuleren. In deze Green Deal zijn afspraken gemaakt over het stimuleren van de toepassing van groene daken.

Groene Daken goed voor het milieu

Groene daken dragen bij aan een gezond leefmilieu en aan het tegengaan van (de gevolgen van) klimaatverandering. Ze helpen bij het afvangen van fijnstof, zorgen voor verkoeling in gebouwen, verminderen de hittestress in steden, bufferen water tijdens hevige regenval en vergroten de biodiversiteit. Bovendien zorgt een begroeid dak voor een verlenging van de levensduur van de beschermde dakbedekking.

Groene heffing

Een groen dak is niet alleen goed voor het milieu maar levert wellicht ook financieel voordeel op. Als u een groen dak aanlegt hoeven gemeenten, waterschappen en verzekeringsmaatschappijen immers minder te investeren in bijvoorbeeld waterberging. Daarom wordt uitgezocht of een korting op de waterfactuur mogelijk is. Ook wordt gekeken naar een groene heffing naar voorbeeld van de groene leges in de gemeente Enschede.

Beoogde resultaten

Partijen werken samen om:

- het maatschappelijk verdienmodel verder uit te werken;
- de beleidsmatige context van begroeide daken te verbeteren door het benutten van kansen en het signaleren en adresseren van knelpunten;
- te experimenteren met de verdienconcepten die zijn ontwikkeld.